

ملا نصرالله

№22. ЦЫНА 12 к. МОЛЛА НАСРЕДДИНЪ ٢٢ قىمتى ۱۲ قىك

Литог. С. БЫХОВА

الله أكبر! الله أكبر!

(نۇخىزدە سۈئىن قىمار بازار)

- Машаи, это твои сыновья?
 - Да, мои — с позволения скажем.
 - Но если как?
 - Да посмотри, как я погубил
 одного из них прошлый
 "микола"...

POTTER.

سوال: شهدی قاسم؟ او اشاعلار دیهی سن سنون او غلاملاردن دی؟ جواب: بل نساکی من او غلاملاریم دی.
 سوال: نیجه یعنی «ساکی»؟ جواب: آکیشی، گورمورسن بیدری او خوب نه گونه دوشوب؟

اداره و قاتور
تفلیس، داویدوف کوچه‌سی نمره ۲۴.
Тифлісъ, Давидовская ул. б. № 24.
Редакція журналу „МОЛЛА-НАСРЕДДИНЪ“
تیلغرام ایچون آدریس: تفلیس، ملا نصر الدینه.
Тифлісъ, „Молланасреддинъ“

اعلان قیمتی
قیاق صحیفه دیپیطیت ایله بربستره ۰۱ پیک، دال صحیفه ده ۷ پیک.
آدریس ده دیشمنک حقی ۳ دانه یدی پیک لک مارقه در.
سیخه‌سی ادره‌مز ده ۱۰ پیک، اوزگه شهرلرده ۱۲ پیک.

آبونا قیمتی

فافقا زده و روسيه‌ده: ۱۲ آيلغى	- ۵ مئات
» » ۶ آيلغى	- ۳ مئات
» » ۳ آيلغى	- ۱ مئات ۶۰ پیک
اجنبی مملکت‌لرده: ۱۲ آيلغى	- ۶ مئات
» » ۶ آيلغى	- ۴ مئات.

۱۹۰۹ مای ۳۱

هفتده بر دفعه چیخان تورک مجموعه‌سی در.

۲۶ جمادی الاول ۱۳۲۷ بازار

Акционерное Общество „ГРАММОФОНЪ“

Тифлисское Отделение.

Головинский проспектъ, № 9

آقسیالی غرامافون شرکتی

تفلیس شعبه‌سی

تفلیس، غالاویمسقی کوچه‌ده نمره ۹.
مشتری جناب‌لریندن توقع ایدیریک که
ساخته مال‌لاردان اختیاره‌مالی اولسونلار و بزه
شرکتک مالینی آلاندہ فابریقا نشانه‌مزه دقت
ایتسونلار. هر بر غرامافون و پلاستینقا‌نک
اوستنده که بزیم فابریقا نشانه‌مز وار - هان
مال محکم‌در، سلسی آیدین چخاردیر، میخان
نیزه‌ی اصل آمیریقانسقی‌در، قورو لماغی اوzon
در و غیره.

شاهک پلاستینقا‌نک نومره‌لری:

2-110000

2-110001

2-110002

تازه خبر

مرحوم مظفر الدین شاهک ۱۹۰۶ میجی ایله ژانویه

آیی‌نک اون آلتی‌سنه بویور دیقا‌لاری نطقی غرامافونک

اوچ پلاستینقا‌یه گوتورو لویدر.

فارس تورک و فارس دیلمدنه ایکی طرفی زونوفون لار ساتیلیر برى ۷۵ پیگه و بى مئات ۵۰ پیگه.

تیز وقت‌ده چوخ‌لیجه تازه پلاستینقا‌لار چخاجاق، و اونلارک ایچنده

جبارک، مشهدی محمدک، مجید بیهودو‌نک، مشهدی عفار ایرانلی‌نک، هلالک، باقراتک، آسلامنک

و بو جور معابر چالوب اوخویانلارک مفاماتی چالیناچاق.

سیداهی‌لار، پریسی‌کوران‌تلار، ایستادن کیمی گوندھری‌لوز.

غرامافونک حصه‌لری‌ده ساتیلیر، پریسی‌کوران‌تلار، ایستادن کیمی گوندھری‌لوز.

قورت دان چوبان.

ترکستان ولايتي نك ايكي آيسللى حيو انلارينه سو خماق خيالندىدر، — ايلدهد پس سمرقند مفتى سى نيه اوز قلمى ايله بو غاريته يه شراكت ايديش، داداشيم، اگر آستراوموف ميسيونيردى، ايلدهد محمد بقا افندى ده اولدى اونك قارداشى و يولداشى، اىكى سىن ثبوته يتنور- سىن كه خير، سمرقند مفتى سى ميسيونيره يول داش اولا ييلمز، او وعده من ده سندن توقع ايدهرم كه محمد بقا افندى يده بر آد قوياسان. يوخ، يوخ، محترم بر وجوده ساتاشما- غلک هېچ معناسى يو خدر، و انصافدان كىنار بر ايش در، بر غاريتهنى تىقىد ايدىنده لازم- در قباچىه بر باخوب گورمك كه كىدمىر بو غاريته نك محررلىرى. بر صورتىدە كە سىن «ترکستان ولايتي غاريته سىنە» ميسيونير آدى قويىدلاخى قورتاردى گىنتى، چونكە سىنك سوزىكىن بو چىخىر كە هى بىرى كىس بو غاريته يه بر سطىرده او لمىش او لىسە يازوبىسى، يقين كە غاريته نك مسلكىنە شىرىڭدر.

سمىقند مفتى سى نك همىن غاريته دە اوقدر مقالالرى وار كە يغوب جمع ايله سىن، حامى عباس كتابىندىن معتابر بر كتاب او لار. يوخ، يوخ، مردم آزارق بر شى دىگل. «لا غالاغى»

«اتفاق» غاريته سى نك ۱۱۲ مېجى نومۇرسىندە

«قورت دان چوبان» آدلى مقالەسى يىنى او زاخاندۇن گورن كىمى اوز او زيمە دىيدىم كە والله بو غاريته لر يىلمىرم بى ملاياردان نە اىستىورلىرى، نە داراشوبالار بى آخوند و افندى، و شىيخ و مفتى لرلا جائىنە. باشدان بى اىكى سىط او خويوب گوردومن كە صحابىت ترکستان ولايتنىن باشلانوب و من او ساعت يقين ايله دىم كە مقالە صاحبى سىر قند مفتى سى محمد بقا خوا- جىئە قورت دان چوبان آد قويىماق اىستىور. بى آزىز مقالەدىن او خودۇم گوردومن «ترکستان ولايتي غاريته سى» نك دە صحبتى آرالقە گىلدى، و ايندە دخى لاب يقين ايله دىم كە بلى، بىچارە محمد بقانڭ اىسو يىخىلىدى، يقين ايله دىم كە مقالە صاحبى آخردە مطلبى بى يۈرە يقورەجىك كە سىر قند مفتى سى نك باشىنە او زگە بى غاريته قەطىر كە آستراوموف كىمى بى ميسيونيرلاخى غاريته سىندە او زون او زون فيلىيەتون لار يازىرس.

ھەرچىند مقالەدە محمد بقا خواجە نك آدى يو خدر، اما والله، بى بىزلىك لر كېچمىز: خوا جە افندى نى بويىله فندىس ايله توولاماق اول- ماز، بى او كا او خشىور كە «قىزىم سكا دىيورىم گلىنەم سىن ايشيت». اگر حقىقت دە آسترا- او موف او زىنى قويىوب ميسيونير لىگە، و او ز غاريته سى واسطەسى ايله او ز مردار فىكىرىنى

و آفاسندن بی خبر و الله درگاهندن اوز چوندرمش بر بی دین
آدام اولاً.
واقعاً، یله‌در.

اما چوخ حیف که مقاله صاحبی‌نک فرمایشندن معلوم اولمور
که آیا کیم در بو اوشاخلاری بدلیل ایلیوب امید آغاجینه چخار-
دان؟ آیا کیم در بو بوستانک اکیچیسی. اگر بز بونی ییلسیدیک،
الله تعالی‌نک درگاهنده ال قالخزوب سیباکاره خیر دعا ایلمردیک.
اما بونی ییلسیدیک، واپله گمان ایدیریک که «نور» مدرسه
سی‌نک ترقی‌سی‌نک فخری نه مدیر جناب‌لرینه، و نه غیر بر کسه
چاتا یله‌ر، و اللهم اوزیندن سوایی هیچ کسه چاتا ییلمز، و
سیدی‌ده بودر که بو ایشلرک هامی‌سی معجز کیمی بر شیی در.
بیز بیکار اینانا ییلمه‌نیک که الله تعالی‌نک التفاتی اولنیان
یرده ۹ یا ۱۲ یاشنده بر قوچی بالاسی آیک مدنده
تجوید علمینی بعضی ملااردان آرتیق صاحبانا یله. بو بر معجز
در، و معلوم شی درکه طبیعت‌دن کنار ایشلر الله تعالی‌نک لطفی و
مرحمتی اولمیان یرده عمله گله ییلمز.

موسى پیغمبر یاشنک بر آیلیقنده آناسی ایله باشلادی
دانش‌ماغه و عرب حرف‌لرینی ایله بر مخرج ایله ادا ایدیردی
که گویا اللی ایل درس اوخویوب.

کیم در موسی‌نی دانیشدیران؟

«نور» مکتبی‌نک اوشاخلاری‌ده موسی کیمی ماشالله معجز
کوستیریلر. کیم در بونلاره‌سب؟ هیچ کس دگل، بر اللهدن سوایی.
«صد هزاران طفل سر ببریده شد،
تا کلیم الله صاحب دیده شد»

گورمه کیزدیرمالی نه دیبور:
نظم:

مکتب (نوره) ویریلوب امتحان یئے علم اودر درس اودر ایش هان
بو گیدیشیله که گیدیر ساروان یئے منزله یتمز ابدا کاروان
آی دده فکر ایت که مسلمان نهدر
علم نهدر قول بیابان نهدر
عصره مناسب ادبستان نهدر.

قافقاز خبرلری.

♦ لاهیج - بورایه دورت هرئیه خوان و آلتی درویش گلوب،
محله‌لرده وور چاتاداسون‌در: هر یاندان مرئیه و قصیده سسی
گلماکده‌در. مرئیه خوانلار یولك آغزینه آدام دوزویلر که غازیته
لری قویماسونلار بورایه گلسون. دره خلوت تولکی بکلک‌در.
آدامک یادینه ایروان دوشور.

♦ شیشه - بو ساعت شهرده بر نفرده ملا قالمیوب: هامیسی
داغیلوب کندرله کایین کسمگه.

«نور» مدرسه‌سینک امتحانی نی غازیتلر بیله تعريف ایدیرلر.

بیز سوال‌دن عبارت ایدی، جمله‌سینک اصول دین، فروع دین،
مفاصلاً، توحید، نبوت، عدالت، امامت و اون فروع دین مفصلاً،
صفات ثبوته و سلیمه، مقدمات، مقارنات و سایر فرایض. بوندن
علاوه تاریخ مفصلاً، و کیچن انبیالرث احوالاتی، آرتیق درجه‌ده
گوزل جواب ویردیلر. بر نفرده اولسه نقصان ملاحظه اولنمور
دی، مبتدی شاگردار آلتی ییدی آیک ظرفنده قرآن شریفی
او خومامش تعلیم‌سیز حروفاتی تعلیم آلماق مناسبیله گوزل وجهمیله
قرائت ایدیردیلر و تجوید قاعده‌سیله گوزل جواب ویردیلر،
و قرآن شریفی اوخویان حال‌ده ۸، ۹، ۱۰ و ۱۱ یاشنده
شاگردار صرف، نحو قاعده‌سنه موافق فاعل، مفعول، مضاف الیه
و سایرلرین تاپماقده عاجز قالمیزدیلر. «نور» مکتبیندن باشقة غیر
تازه بناء اولان مکتب‌لرده قرآن شریف بو نوع تعلیم اولن‌مادقندن
بو مدرسه لایق تهنیقدر. مجلس‌ده اولان حضراتدن حاجی ملا آقا
رسول زاده، حاجی ملا روح‌الله آخوند، ملا آقا، میر عبدالعلی،
علی اکبر خان، حاجی سید موسی، قونسول مبصر‌الملک، حسین
کمال، میر علی اصغر، میر علی اکبر، آمیر هادی، حاجی
رضوان، محمد علی، حلاج، حاجی عبدالحالق، بیز نفردن زیاده
تجار و اعیانلردن حاضر ایدیلر. گوزل وجهمیله امتحان اولنوب
دقت اوزره سوال اولنوردی. یاشاسون بانی لر و مدیر جناب‌لری،
تحسین اولونماقه لایق‌درلر. انصاف اهلی اگر تأمل اوزره غرضی
کناره قوبوب دانشالر، دیرلر که بعض ملااریمز یله بونلار
درجده تجوید علمنه دارا دگل‌لر، عربی درس‌نندن دخی امتحان
اولن‌دیلر، بو سنه‌ده کوچک بالالار بو آز و قنده بو قدر شیلره
جواب ویرمه‌سی غریبه حالت دگل‌می؟ ۱۳ نفر عربی اوخویان
شاگردار که ۸، ۹، ۱۰، ۱۱، ۱۲ سنه‌ده ایدیلر امنله محقق‌مده
و غیر قاعده‌لرده التهها درجه مهارت گوستردیلر، انموجک بعض
عبارات‌لرینی ازبردن جواب ویربردیلر، شایان تعجب بوراسی در که
آلتی آینک مدنده درسی بو آز سنه‌ده بالالار سکز دوققوز جور
اوخویوبلر. و علاوه عربی نی‌ده بو درجه‌ده جواب ویرورلر،
اصل مقصدز نقداً محض هان بو «نور» مکتبیندن حاصل اولاً‌جقنه
امیدمز نخلی اوراده ثمر ویره‌جگنه امیدوار اولوب الله تعالی دن
تو فیق ایستیوریک.

بر باکولی.

ملانصرالدین: حقیقت، جناب «بر باکولی» بويوران کیمی،
اگر انصاف اهلی غرضی کناره قویا و گوره که نور مدرسه-
سی‌نک ۹، ۱۰، ۱۱ و ۱۲ یاشنده اوشاچیقلاری الموزجک بعضی
عبارات‌لرینی ازبردن جواب ویربرلر و حتی، تجوید علمنه بعضی
ملااریمز دان‌ده آرتیق دارادرلر، او وقت انصاف اهلی یقین ایده‌ر
که امیدیمز نخلی اولان نور مدرسه‌سینه شک گنورون گرک آتا

حقنمده معلومات سورماق جایز دگل، چونکه بو حريف را بک ياخشى ايشى زىده پىسلەجك. دوستىم دردمىن، سىاز شىكىلىرە بو قسم كتابلارى چوق مصلحت گورورم، بو كتابك بركتىندن «بانقىز» ده توقي ايدوب «ملا عموك قازانى كېيى بىر بالاجه «بانچەغۇز» ده درغار، وبو كتابلاردان بىر آز چوق اولسەشكى يقين دخى مەرقى اوilar. امضا: ملا محمد افندى نىڭ مىرىدى.

ملا محمد افندى.

(دردمىنده جواب)

«ملا نصرالدينىڭ» ۲۱ نىمسەنە كەنەنە كتابلاريمز «چەپ سوال، انوار الغاشقىن» هارادا اولماقنى خبر آلىورسان؛ گورونر كە بو قسم كتابلارە چوق مايلىن و هەگەن يېرىنى بىلەك ايستىورىن التفات ايلە خدمت شريفكە عرض ايلبۈم؛ گورونور كە بونوع كتابلار، رە سىاز شىكىلىرەن باشقە هىچ كىسى مايل دگل: سوال ده شىكىدىندر، طابدە اوراداندر؛ گەنجىدە كىمىدىن خبر آلدوم ايسە، هىچ كىسى تاپولمادى، مگر بىر نفر شىكىلىدە كە اوده اولا مشھور كوچە سوليان «ملا محمد افندى». هەچند بىر حريفىك بىلەر سوادى يوقدر، لەن سىن ايسە دىگەن كتابلاردان اىكى اوچىنى چانتاسىلەن دولدوروب سىدىلىن بىچىن وقى چوللىك جانلارىنى داراشان كىمى داراشوب گەنجىه آروانلارىنىڭ جانەنە، كەنەنە يېشەسلىنى بىلەر آتوب كىناوه دعا يازماقە، تاسا باقماقە، رمل آتماھە قورشانوب؛ اللهك بىركتىنەن دە گۈندە باللى خالايىه بىش آلتى منات حىب خىجلەكى، پتى پولى، حمام و حنا پولى ده اولتۇر؛ قىباقاھ كوچە سوليان ايندى چىڭىنە «بالدون» اللەنە عصا، بىلەنە قورشاق، دوداقلارى مىتلىكيا آرواتلار مجلسىنىڭ ياراشقى اولوب؛ الله بى جور شخصلىرى بىزىم آرواتلارە چوق گورمهسون، بونلار كېيى «ايىمانى كامل» لە او لماسىدى، يقىن گەنجىه قىزلارنىڭ يوزدە دوقسانى ايدوه قالاردى؟ بونك بارەسندە تقىيلات لازم اولسە گەنجىه آرواتلارنىڭ بىلەك اوilar، چونكە بونك بازارى و كتابلارى بىر جە آرواتلار آراسىندا رواج در؛ دوغىریدى، قىزى ارمە ويرەك دعاسىنى بوندان باشقە ملا حسىنلىدى دە يازور و بعض روایتە گورە بونك دعالرى دخى دە مېرىپىرىدە، اما بوندان «ملا محمد افندى» نىڭ كتابلارى

آچىق مكتوب
(كەنجىدە ماماچە سوفيا مارقوۋانى)
ايەنلىم عزيزم و دىن آيرى باجىم، سوفيا مارقوۋانا. من ايشىدىرىم كە سىز اوزگۈزىن بىر درمان اخترواع ايليوپىشكىز و گۈنچەدە مسلمان عورتلىرىنە خبر ويروپىشكىز كە هەرسى او درماندان آلوب يىسە، هەميشە اوشاق دوغاندە اوغلان دوغار.
بو خبىرى من بىر نىچە دفعە ايشىلىقىشىم و ايندى گەنە ايشىدىرىم و ايشىدىنەدە ايلە آدمىرىن ايشىدىرىم كە اگر مىن دفعە آند اىچىسن من گەنە اينانىقىما اينانىقىشام:
اما دوغرىسى، درمانكىزە گەنجىه عورتلىرىنىڭ هامىسى دە شاد اولسالار، من ايلە بىلەرىم كە ناراضى اولمويوم، سېبى دە بودر كە سىزكەن درمانك اوون اىكى ايل بوندان سورا چوخ پىس نتىچەسى اولا بىلەر: من اينانىرىام كە سىزكەن ھەنرئەن بىلەن دخى بوندان سورا گەنجىدە بىر قىز اوشاغى دىنايىھە گەلمىھەجك، اما مەگىز لازم دگل كە كەلمەجكى دە بىر آز فىكىر ايلەمك: پىس بو اوغلان اوشاھلارى كە ايندى دىنايىھە كەلمك ايلە خوشبخت اولاجاقلار، پىس بو اوغلان اوشاھلارى اوون اىكى ايل بوندان سورا اىولىنىڭ ايسەتىمەنە

دخى او آدام شهرىدە باش گەزدىرە بىلەز. مەلا، آغاڭلارڭىق قۇواسى ايلە شەھرىمىزڭى غازىقە او خوييانلارىنى بايقوت ايدوبىلر، بىر كەشكەنلىرى دگل كە گىيدوب پۇچتادىن غازىقەسىلىنى آلسۇن او خوسون.
بلى، سوزوم غلاۋالقدان دوشىشىدى، بو گۈنلەرە بىر غېزب آدام اوردو بادە گلەسە، اوز گۈزى ايلە گورەر كە بىر دىستە عماھەلى، يعنى سيد و ملا، كوچە ايلە گىيدىرسە. او زاقدان گورورىن كە بونلارك قىباغەنە بىر نفر آغا چىخىدى كە او زاڭنە چوخ معقىلەر و نفوذلى يېر آدمىر. او زاقدان ملا دىستەسىلىنى گورن كېمى هان آغا اىكى ئىلىنى دوشىنە قويوب اوجادان سلام ويرىر. نا بلد آدام اولا بىلەر كە بوكا تعجب ايلەسون، چونكە احوالاتدان خبر دار دگل. اما آخىرە معلوم اولور كە هان جىناب غلاۋالق شو-قىندەر و ملاڭلارە حرمت قويىماقى محض پولىتىقە او جىندىندر، نە اينكە اوركىدىن. بىر اىكى آى اولار - بورانك سىدلەرى و ملاڭلارى بىر گۈن او لمابىوب كە اوز ایوارنە چورك يسونسا. يعنى اورگە وقتلىرىدە اوز چورڭلارىنى يېزلىر، اما سوز بوراسىنەدەر كە بىر اىكى آىي ھەميشە هەن آخشام جوجە پلۇو يېورلىر و گىچە و

فېلىيەتون.

موزالان بىكون سياحت نامەسى.

اوردو باد بىر دافە پاك و مقدس شەھىدر، كوجەدە هىچ بىسى گورمزىن كە اللەنە تسبىح او لماسون. اهالى نىڭ چوخى ملا و سىددىر. ايل اوون اىكى آى مىسجدلىرىنە مەرىئە سىسى گەلەر.

خصوصاً بىر ايل ملاڭلارك «ايلى» در، نجه كە دېيرلى «بو ايل گلاسак يا اينكە او زومك ايلى در». سوزوم بوراسىنەدەر كە اوردو بادىدە دورت ايل دە بىر دفعە ملا و سىدلەنە حرمەتى چوخ آرتىق اوilar: بونك سېبى بودر كە اوردو بادىدە دورت ايل دە بىر دفعە شەھىزلىرىنى آپچۇن قلاوا سەھىلەر و قلاۋالق مشقىنە اولانلار هە بىسى مەكە، چونكە غلاۋالق اختىارى ملاڭلارە و سىدلەرەدەر. هە كىسى كە بونلار تصدىق ايلەدى او سەھىلەجك. بىر ايش ملا و سىدىسز باش توتا يېلەز. ايندى بى ساعت اوردو بادىڭى اختىارى سيد مەرتىسى ايلە آغ سىدەنەنەدەر. هە كىسى كە بونلار تكىfir ايلەدى -

سەر شەقەڭ يوخىسى، گىت ھلە اوگىرن. بونلارا ارىئى مىرىدىيەرلەر. يعنى آتادان، بابادان، جد آبادان بو مرض يىزە مىن اىيلدن بىرى ارتىن يتشوب. و نەقدىر دىنيا وار بو ميراثدە وار. مگر ايندەكى..... استغفارالله، استغفارالله. گەنە آز قالمشىدى حجاب مسئۇلىسى گلمە مىدانە.

«قزدیر مالی»

حاجی او غلی.

بو مای آینک ۱۵ ادھ امتحانلاردن سورا فریدونی مکتبىلد، بر مجلس (آقت) تشكيل اولونموش ايدي. معلملىڭ بىز نچەسى چخوب نەقلىلر سوپىلەدىلر. و بو مکتبىدە ۳۴ ماجىي صنفده بىز شاگىرد وار كە اشقوللەد اولنچى نادىنج و بد خاصىت و درسە مىيل ايتىمىن حساب اولونور. البتە بو اىيل بو اوشاق امتحان ويرەمەدىگەنە گورە قالدى ۳ صنفده و دوردە كېچىمەدى. آقت گۇنى بونك دايىسى محمد على اوغلى نام آناسى حاجى عابد نامايىلە باهم اشقولا گلوب بر يكە دعوا سالدى و دىدىيکە بو اشقول جماعت اشقولىلدر، معلملىڭ اختىيارلىرى يوخىدى منيم ھمشىرە زادەمى كە «حاجى اوغلى» اول سون، ۳ صنفده ساخلاسونلار و هر طور اولسە گۈرك بو كېچىسون ۵ صنفە و چوخ نا قابل و ھميشه مسلماندان ايشيدىلەن سوزلەرن سورا اوشاقكىللەن دوتوب «آ گىدە گىل سىنى آپاروب قىمناز يايىھ قويجاقاڭ» دىيە اشقوللەن چىخدى.

گنه بو ايل جليل نام گيدوب پوليسه يه شكایت ابديز که
معلم م. ج. اوشاقمي ايله ووروب که اولور، پوليسادن بر پيان
قاراداوروی گلوب اشقولدان درسدن معلمي چکوب آپارور پوليسايه،

پاکیزه مکتب‌لر، فرائت خانه‌لر، و معارفه دایر هر بر قسم
تیکیلی و دستگاه‌لر. والهی که لاب قورویوب قالدیم. جماعتی ده
که هیچ تائیماق اولمور، گویا که قرنگستاندن بو ساعت گلوبلر:
لباس‌لاری، حرکت‌لاری، تمیز‌لک‌لاری، (تمیز‌لک دینده ظاهری تمیز-
لگی دیورم فکر‌گز او زگه یانه گیتمه‌سون) خلاصه معطل قالدیم.
اگلیدن اوردو باده قایدوب گوردوم که گنه بر ایوده مرثیه
او خونور و مسلمان‌لار گنه آغلیور. ایسته‌دیم دینهم که آی بالام،
بو قدر نهیه آغلیور سکز؟! بو خسے ایندی دن بوئی دویمو سکز که
قونشی لاریکز معارفک سلاحی ایله سلاح‌لانبوب یاواش یاواش گلوب
سزی بورالاردان توکه‌جک‌لر ایشنه و مال ملکزی ده صاحب‌لانبوب
سزی ایولر نده نوکر بیرنه ایشله‌ده جک‌لر.

هیچ کس دیمه‌سون که بیله او لماز: دنیانک گیچه‌جگنه و
دنیانک تاریخینه هر کس بر آز دقت ایله‌سه، گوره ر که همایش
ایشلرک آخری بیله او لوب.
سورا بلکه گنه پازام.

هارادان قیز تاپاچاوارلار کە آلسونلار. سوز یوخ، هە باش
گوتوروب گىدوب بر اوزگە يىردىن اوزىنه قىز تاپاچاق، اما من
اوندان قورخورام كە سزئ دىمانكىزدان اوزگە شەھرى لىرده خىردار
اولاalar. بارى، آمان گونىدر. نە ايليلورسەن ايلە، بارى ھەزىڭى
دىنيا يە داغقىما، يوخسە، والله، مسلمانلار ئىنسلىنى يې يۈزىندىن كىسىسىن،
اما گونىدر، بىزە بازىقۇن گلمسۇن.

«جَسْرٌ حَلْقَةٌ»

مطلب کیونہ۔

(تاریخی) نون ۱۱۰ نهم مسند (بو مسری هر زدن نه وقت
قورتارا جاق) سر لوحه‌ای بر مطلب گوردیم: گویا بقال دکانی
اولان حسن امیر قلی اوغلی فچه نفر یولداشلیله، اوز شاگر-
دی کریم عبدالقدیر او فی زورلن بی‌ناموس اینتمک ایستادورمش.
گنه همان گونده زنگهزورلی محمود حاجی عبدالله اوغلی
حیدارلده اوینیان یدی یاشنده حسن آدینده بر او شاقی...؟ بیله..
حسن گلمدی، محمود گیلندی، محمد حسین بیله ایلدی، ملک
یار ایله ایلدی، بو نلارون هامیسی اوز قاعده‌سی ایله، ایندی ده
در آز لغت‌دن دانشاؤ:

هر کس علم طبیعت خبرداردر، بیلر که مسری مرض اوڭىا دىئرلىك كە مەنلا، بىر نفرون گۈزى آغرييپور، اوڭىلارادا بىر گۈز آغرييسى سۈرايت ايدىر. و گەنه اوزگە چوخ مىسرى ناخوشلەقلار وار. اما بىرده وار كە مەنلا بىر آنادان بىر آنادان نەقدىر اولاد او لورسە، ايلە آنادان گلمە كور اولۇرلار. داها اوڭىا (مىستىرى مرض) دېمىز ار، اوڭىا (ارنى)، مرض دىيرلىر. محرر افندىم!!! طبىعت

گوندوز غلاؤالق دستگاهیني ايجاد اييلنلره رحمت او خويورلار.
بوراده بىر تازه خەر دىبۈم: بىر نىچە هفتە بوندان ايرەلى
مدرسە حىطىننە ملاalar و طالبەلر يوڭۇلوارى ساواشىلار، يىعنى
ھەرسى اليئە بىر دەگەذىك گوتوروب يېرى يېس يېنىڭ كەللەسىنى بىر آز
ازدىلەر، آخردە غارادۇووی گىلدى بونلارى آپاردى پولىسياھ و
سورا اۋۇرۇرىدىلەر.

اهالی نک احوالینی خبر آلسان، بونی دییه یلهرم که ایشلر
یاخشی در، یامان دگل؛ هرچند بر یانده مکتبزاد صحبتی یوخردر،
اما ھۇمنلار دعااسی نک برکتىنن یاخشی او توشورلر، چونکه آزدان
چو خدان الله گوندرىنن ییوب اللەك سوينى ایچىرلر و بر نوع
یاشىورلار، و من ايله قانىرام که دخى بر او زگە شئى ده هىچ
لازم دگل،

دونن گیتمیش-دیم یاووقلقده اولان اگلیس دیبولن ایرمنی
کندینه. نه لى گوردوم؟ آخماخلار دییه سن دەلی دیوانه او لو بلار:
اول اونى دییوم كە بوكىند ايلە بىل كە قىلىشك بىر مەحلەسى در: گۈزى
عماڭلار، تمىز كوچلار، نىچە نىچە بويۇك كورپىلىر، نىچە نىچە

اعلان

سۇرا معلوم اولور كە اشقولدە هېيچ يىلە ايش اتفاق دوشىمۇب

و جىليل اشقولك بىرپا اولماقىنه قىصد ايدىن آدمىردىن يىرى اوولدىقىنه

بوره بىر ايشى افتقرا ايدىر كە معلم بى آبرو اولسۇن. يىعنى

بۇنىڭ بىر او قدر عىبى يو خدر، چونكە جىليل بى ايشلى ئظر.

فت بابىقىندىن ايدىرمش، نە اينكە قىصدىن.

١) حساب مسئلهسى (Задачникъ). بىر كتاب مكتبلرىدە و

اىولىدە حساب تعليمى ايچون ترتىب اولنوب ٧٦١ حساب مسئلهسىنى،

٢٣٧ تعليمات رقمىيى و روسيىدە استعمال اولنان اولچولرى و

اولچولره دايىر تعليمىرى حاوىدەر. قىمتى ٣٥ قىكدر.

(٢) گۈندهلك درسلرى يازماق ايچون يومىه دفترى (Дневникъ)

شاگىردىلەر گۈندهلك، هفتەلك، آيلق و ايللەك نۇمرەلەر

قويماك و درسلرى يازماق ايچون جدوللارى و بعض دىكىر

معلوماتى حاوىدەر . قىمتى ٣٠ قىك

بو كتابلىرى آلماق ايسقىتىن معلمەرە و كتابچىلەر بويوك

تقاوت قويۇلاجىدر. اون عدددىن اكسىيگىنە پوچتا مارقالارى قبول

اولنور. خواش ايدىللەر نالۇز اىلە گۈندرىلەر.

آدرىس: گنجىددە حمىد بىك يوسف بىغوفە

مەير ابراهىم آقا جنابىسىدە اللەك رحمەتنە گىنتىدی. والسلام.

خابرچى.

پوچتا قوطىسى

گنجىددە كاظم بىك مەير زا بوف جنابىسىنە: آرخىن اولون كە

١٢ ماجى نۇمرەدە يازدىقىز «وېيل كاظم» سىز دىكىز.

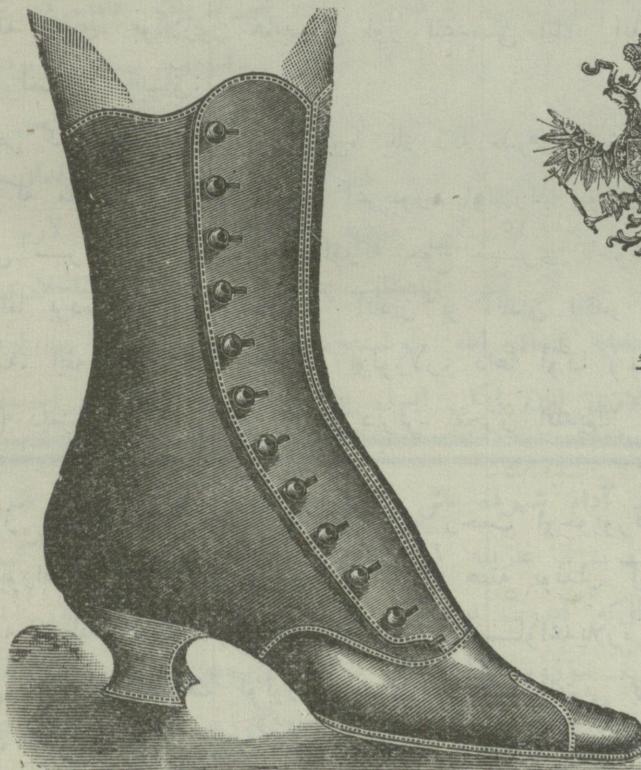
مەير و باش مەحرى: جىليل محمد قلى زادە.

پىزىز بورغۇدە «مەيخانىيچىسى» شىركەتكى

چوخ اعلا

آياخ قابلارى

بىلە نشان وار.

ماغازىزىدە ساتىلىرىز.
ФАБРИЧНОЕ КЛЕЙМО

اصل مال لارك اوستىندە

روس -- آميريقا رىزىن مانوفاكتوراسى نىڭ شىركى

فيرماسى «ترەوغۇلنېق»

(اوج گوشەلە.)

ПОДЪ ТРЕУГУЛЪНИКЪ ФИРМОЙ

همان درى اسقلادى و بعضى زاغرا
يردە مانوفاكتوراسى نىڭ مال لار

پىزىز بورغۇك «مەيخانىيچىسى» شىركەتكى نىڭ

آياق قابلارىنندىن اوترى «قىرىما» و «آپرىتۇرا»

اداره مزده ساتیلان کتابلار:

کتابلارڭ آدلارى	يازانلار	قيمتلىرى	پوچىنا خىجىلە	اداره دە
درس کتابلارى:	چىر نىيايوسفى	۳۵ قېك	۱۰ قېك	نمرەلر ينگ قىمتى ۱ مىنائىش مناھە قىدرى در و آھىز خانە مزدە
وطان دىلى او لمجى ايل ايچون درس کتابى	معلم م. محمد بىت	۲۰ قېك	۲۵ قېك	هر جور آسيا و يورپيا خوركلىرى موجوددر، استراحتنى سون مشترىلردىن مەھمانخانە مىزى بىر دفعە گلوب گۈرمەلرى رجا اولۇر.
توركىقىسى —	اوپ			پاسپورت سىر مسافىرلىز حەتم چىكمىسىنلەر، چۈنكە دىوان حەممە گۈرە قبۇل اولۇن مىياجىلا لار. آدرىسىمۇز غۇرۇنسىكى كۈچەدە لا لا يوقىك ايدىندە مەھمانخانە اسلامىيە
برنجى كىتاب او لمجى ايل ايچون درس کتابى	عباس ملا زادە	۲۰ قېك	۲۴ قېك	صاحب مەھمانخانە اسلامىيە مەممۇزدا دە
ايل ايچون درس کتابى رىشىد بىك افنەدى زادە	گەنجه مەلمى مىززا	۳۰ قېك	۲۵ قېك	Бакى، Губернскай ىل. номера "Исламия". тел. № 1251
بىرىت الاداھال ايكەمىي ايل ايچون درس کتابى	» « «	۲۵ قېك	۳۰ قېك	Продается въ Тифлисѣ: книжная торговля Гуттенбергъ; Александрополь, типографія Ширакъ. Цѣна 1 руб. съ пересылкой.
مشق مجموعەسى	میرزا عباس ملا زادە	۸ قېك	۱۰ قېك	روس دىلنندە تازە كىتاب (يازان: آتىپەت).
قرائت کتابلارى:	آخوند ارس زادە	۱ مىنات ۱۶ ق.		محمد على شاه (ايرازك ايندىكى حالى) .
تشريح الفرایض	Abbas آقا غاييوف	۱ مىنات ۲۰ ق.		ساتىلىرى: تىلىسىدە «غۇزىنەنلىخ» كىتابخانەسىدە و آليقساندر و پولەد شىراق» مطبعەسىنلەر. قىمتى پوچتا خرجى ايلە بىر مىنات در.
رسئم و سەھراب (گۈزىل شكىلى)	آخوندابۇرلاب مرحوم، ع.	۱ مىنات ۲۰ ق.		زۇرنا لەمزرگ تارە و كەمنە نمرەلرى وكتابلارى باگودە ساتىلىرى پاراپىدە وارانسو فىسىكى ورائىكىلىسىكى كۈچە لەرگ كونجىندە مشەرىدە يىوب على اكىر او فەڭ دەنلىنىدە. خواھش ايدىنلەر اورايە تىرىپەت گەمۇرسۇنلەر.
بىزە هانسى علملى لازىم آخوندابۇرلاب مرحوم، ع.	حسين زادە، فاييق نعمان زادە و ملانصرالدین.	۱۵ قېك	۲۰ قېك	زۇرنا لەمزرگ تارە و كەمنە نمرەلرى وكتابلارى باگودە ساتىلىرى پاراپىدە وارانسو فىسىكى ورائىكىلىسىكى كۈچە لەرگ كونجىندە مشەرىدە يىوب على اكىر او فەڭ دەنلىنىدە. خواھش ايدىنلەر اورايە تىرىپەت گەمۇرسۇنلەر.
اوستا زينال (شكىلى)	مانانصرالدین	۱۵ قېك	۱۷ قېك	اعلان و آبونە قبول اىتىمك ايچون دە و كىلەز ھەن مىشىدى يىوب على اكىر او فەڭ در.
قريانعلى بىك (شكىلى)	» «	۱۵ قېك	۱۷ قېك	اعلان
ايراندە حریت (شكىلى)	» «	۱۵ قېك	۱۷ قېك	« صحىبت با سر رفیقىم و يانالە غریبانە ئىپەر» آچىق و شىرىن فارس دىلنندە يازىلەم ۶۳ صىحىفەن عبارت اولان ھەمىن كىتاب ۲۵ بىند نظم ايلە و ئەنۋەتىنى يۈلەندە فالە ايدىر. بو كىتاب غىرت مطبعەسىنلە تازە چاپدىن چىخوب موقۇق انتشارە قويولدى. قىمتى ۴۰ قېك.
ھلت دوستلىرى	حقویردىيوف	۵ قېك	۷ قېك	خواھش ايدىنلەر بىر آدرىسە رجوع اىتىسونلە: تىلىسى دە، آلمۇچى حەصەدە، بايانىچىسى كۈچەدە، ۹ نومەللى ايودە، شاعىر ئىپەر جىاباڭلىرىنە يىا اىتكە ملانصرالدین ادارەسىنە. ھەمىن شاعىر ئىپەر جىاباڭلىرىنە يىا اىتكە ملانصرالدین ادارەسىنە.
شىخ و وزير (فارسەجە)	میرزا ملکوم خان	۱۵ قېك	۱۷ قېك	ھەمىن شاعىر ئىپەر جىاباڭلىرىنە يىا اىتكە ملانصرالدین ادارەسىنە.
مبىء ترقى (فارسەجە)	» «	۵ قېك	۷ قېك	حقىقت اسلام
حقىقت اسلام	آخوند يوسف طالب زادە	۵۰ قېك	۵۰ قېك	آخوند يوسف طالب زادە
اسلام تارىخى (برنجى حصە)	» «	۴۵ قېك	۴۵ قېك	اسلام تارىخى (برنجى حصە)
اسلام مەكلەتلىرىنە خەرىطەسى	» «	۲۵ قېك	۲۵ قېك	اسلام مەكلەتلىرىنە خەرىطەسى
معلم الشرىعە (بىزنجى حصە)	» «	۴۰ قېك	۵۰ قېك	معلم الشرىعە (بىزنجى حصە)
معلم الشرىعە (مۇمجى حصە)	» «	۵۰ قېك	۵۰ قېك	معلم الشرىعە (مۇمجى حصە)
ايلى او شاق	میرزا عبدالله طالب زادە	۲۰ قېك	۲۰ قېك	شاقىلى مصادمه
قاتلى مصادمه	» «	۵ قېك	۵ قېك	آثاراحمد بىك جوانشىر (ملى شعر مجموعەسى)
شاقىلى مصادمه	» «	۳۰ قېك	۳۰ قېك	شاقىلى مصادمه
شاقىلى مصادمه	شاقىلى مصادمه	۴۰ قېك	۴۰ قېك	شاقىلى مصادمه

شاقىلى دەققىرى: ادارە دە يوز دانەسى ۲ مىنات ۴۰ قېك.

«نالۇرنى» واسطەسى ايلە ايسەتىنلەر ھە سەفارشە ۱۷ قېك آرتق

МОЛЛА-НАСРЕДДИНЪ

КОНТОРА и РЕДАКЦІЯ
журнала „Молла-Насреддинъ“
Тифлісъ.
Давидовская ул. д. № 24.

ЕЖЕНЕДЪЛЬНЫЙ
ПОЛИТИКО-САЛІРІЧЕСКІЙ и ХУДОЖЕСТВЕННЫЙ
ЖУРНАЛЪ.

ЦѢНА на ГОДЪ:
Съ доставкою . . . . . 5 руб.
За границу . . . . . 6 руб.
ЦѢНА за ОБЪЯВЛЕНИЯ:
За мѣсто занимаемое строкою
петита впереди текста 10 коп.
позади „ „ 7 коп.

薪水 طرفندن نصدیق
او نمیش ماغازین لوحه‌سی

بر مناته تک مهلت ایله ویریلور | بر مناته تک

ال ماشینالاری - ۲۵ مناتلقدن باشلامش

روسیه‌ده محض اوز ماغاز‌الارمزد ساتیلیر.

تلیس ده اوچ مخصوصی شعابه واره

(۱) غالاوینسقی کوچه‌ده، میریمانوفک ایوندہ، سردار عمارتی تک قباغندہ.

(۲) واقزال کوچه‌سندہ، ایقیدجیانسک ایوندہ.

(۳) آولا بارده، قاخینینسقی کوچه‌ده، حسن جلالوفک ایوندہ.

ساخته‌لریندن احتیاط ایدون.

فابریقه علامتی

1897

«پراوادنیق» شرکتی تک

تفلیس، سولولاق کوچه‌سندہ، لمراه ۴
Тифлیс, Сололакская ул. № 4.

تعیرات موسمی مناسبتی ایله

پراوادنیق — لینوله‌اومی

آلوب او تاقلارڭ فرشىلە دوشەمگى مصلحت كورورىك.

«لینوله‌اوم» اولان يerde دخى پارکىت، پوللارڭ رنڭلەمگى، نقشى، فرشى، قالى قالىچە، ارە، موشنبه وغير شىلازم دىگل
ھر قسم فرشە دوشەن شىئىردن «لینوله‌اوم» او بارهده ياخشى در، كە جوھرىياتك تائىرنىن خراب او لمور، يېرىيەندە سىلىنمىر،
آسان تمىزلەنir و همىشە كوزلدر.

اوزى اوچوز اولا اولا، «لینوله‌اوم»

محكىم لىكىدە، آسالىقدە و كوگچىلەكىدە ايندى يە تک شەھرت تاييان جمیع او تاق فرشلىرىنىڭ جملەسىدىن بىرمىجى يىر توپور،

نوڭادە شاهىدرلر ھمان تحفه‌لر و تصديقنامەلر كە «پراوادنیق» شرکتى روس و اجنبى سرکى
(ويستاوفا) لرنده ویريلوبىدر.

«لینوله‌اوم» نقشلىرى و حسابى طلب او اونان سىيمى گونددىريلور.

آخ دیلهم دیلهم هاراده سن ...?
Tgo mu .. o Bumrerev, Bumrerev !!!

من ق لا قلاريم ايشهي
Я нико не скажу.

تاраж مکتبى بىزىك د جودى ايله انسا الله بىلە بىزدە گۈزويمىزى آچوب ترقى ايدەك .
Лекция по древней истории профессора Молла Нагибагаша.